

RELIGIÓ 4t, 5è i 6è EDUCACIÓ PRIMÀRIA

1. Adequació i seqüenciació dels objectius generals de les àrees:

CURS: Quart, cinquè i sisè de primària	ÀREA: RELIGIÓ CATÒLICA
---	-------------------------------

Objectius	COMPETÈNCIES						
	CCL	CM CCT	CD	AA	CSC	CIEE	CCEC
1. Conèixer els aspectes bàsics de les religions ja desaparegudes, relacionant-les amb el cristianisme.	x		x	x	x		x
2. Reconèixer els fundadors i alguns elements diferencials de les grans religions vigents, la resposta que donen a les preguntes primeres sobre el sentit de la vida i el compromís dels creients.	x			x	x	x	x
3. Conèixer la Bíblia, la seva estructura i sentit, identificant alguns textos bàsics com a Paraula de Déu.	x			x	x	x	
4. Descobrir l'acció de Déu en la natura i en la persona, com a fonament i font dels valors bàsics del ser humà.	x			x	x		
5. Identificar alguns personatges fonamentals de la Història de la salvació i la seva resposta de fe, descobrint el valor central de la persona de Jesucrist i la resposta de fe de la Mare de Déu.	x			x	x		x
6. Valorar la novetat de l'amor de Déu que ens salva del pecat i de la mort pel seu Fill Jesucrist i a través de la vida i l'acció salvífica de l'Església, Cos de Crist.	x			x	x		
7. Identificar el significat d'alguns esdeveniments, formulacions, expressions i textos bàsics del missatge cristià, que faciliten la comprensió de la vida de l'Esperit Sant en el món i en l'Església.	x		x	x	x		x
8. Identificar l'Església en les seves manifestacions, conèixer la presència de Déu i la seva gràcia en els	x			x	x		x

sagraments, i el servei eclesial efectuat pels apòstols i els seus successors.							
9. Comprendre i distingir el sentit sagrat, festiu, cultural i de celebració de les festes i ritus de les religions monoteistes, saber-les relacionar amb els aspectes culturals i de celebració de la litúrgia.	x	x		x	x		x
10. Analitzar la jerarquia de valors, actituds i normes que conformen el ser cristià, i aplicarlos a les diferents situacions de la vida.	x		x	x	x	x	
11. Valorar que la fe cristiana implica assumir responsabilitats, conèixer i comprendre l'arrel i el sentit de l'acció i del compromís cristià, i mantenir una actitud de tolerància i respecte davant els sistemes ètics de les diverses religions.	x			x	x		x
12. Conèixer, valorar i respectar el patrimoni religiós, artístic i cultural, que es manifesta a través del llenguatge simbòlic i iconogràfic de l'arquitectura, pintura, literatura, música i litúrgia, com a expressió de la fe catòlica i d'altres religions.	x		x	x	x		x
13. Descobrir que el destí etern de la persona comença aquí com a do que sorgeix de la victòria de Crist sobre la mort.	x			x	x	x	

2. Seqüenciació dels continguts per trimestres:

CURS: Quart, cinquè i sisè de primària	ÀREA: RELIGIÓ CATÒLICA								
BLOC 1. EL SENTIT RELIGIÓS DE L'HOME	4t EP			5è EP			6è EP		
	1r trim	2n trim	3r trim	1r trim	2n trim	3r trim	1r trim	2n trim	3r trim
- L'experiència de pecat en els relats de les religions antigues.		x							
- El perdó com a necessitat de l'ésser humà.		x							
- La persona humana ha estat creada amb desig de bé.				x					
- L'ésser humà sent alegria quan realitza o rep el bé.				x					

- La incapacitat de l'ésser humà per a ser feliç reclama la salvació.									X
- La plenitud de l'ésser humà està en la relació amb Déu.									X

BLOC 2. LA REVELACIÓ: DÉU INTERVÉ EN LA HISTÒRIA	4t EP			5è EP			6è EP		
	1r trim	2n trim	3r trim	1r trim	2n trim	3r trim	1r trim	2n trim	3r trim
- El relat del pecat original: l'home vol suplantar Déu.		X							
- Déu està sempre disposat al perdó.		X							
- Infidelitat a la missió encomanada per Déu en la història de David.			X						
- David sent en la seva vida la necessitat de redempció.			X						
- Déu fidel promet un Messies.			X						
- Déu fa aliança amb el seu poble.						X			
- Déu desitja un poble sant: els deu manaments.					X				
- La Bíblia: estructura i composició.				X					
- El poble d'Israel com a dipositari de la saviesa de Déu.								X	
- Els llibres Sapiencials enriqueixen la humanitat.							X		

BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ	4t EP			5è EP			6è EP		
	1r trim	2n trim	3r trim	1r trim	2n trim	3r trim	1r trim	2n trim	3r trim
- El perdó de Déu: accions i paràboles de Jesús.	X								

- Amistat i preferència de Jesús pels més dèbils i necessitats.	X								
- Jesús compleix la voluntat del Pare: passió i mort de Jesús.		X							
- La trobada amb Jesús desvetlla la persona a la seva veritable identitat.				X					
- Els signes del regne: els miracles.						X			
- La resurrecció: compliment del pla salvífic de Déu.						X			
- Jesucrist, revela el Pare.							X		
- Les temptacions de Jesús: obstacle al compliment del pla de Déu.									X
- Jesús envia els deixebles per a continuar amb la seva missió salvífica.							X		

BLOC 4. PERMANÈNCIA DE JESUCRIST EN LA HISTÒRIA: L'ESGLÉSIA	4t EP			5è EP			6è EP		
	1r trim	2n trim	3r trim	1r trim	2n trim	3r trim	1r trim	2n trim	3r trim
- El sagrament de la Reconciliació.			X						
- La celebració de l'Eucaristia.	X								
- La Quaresma: temps penitencial.		X							
- L'Església: ministeris i serveis.						X			
- L'Eucaristia, renovació del sacrifici de Jesús a la creu.					X				
- Els sagraments al servei de la missió de l'Església: Confirmació, Orde i Matrimoni.							X		
- La Pasqua, temps de resurrecció.								X	
- Els fruits de la resurrecció de Jesús: l'alegria i la pau.								X	

- Els cristians, testimonis de la resurrecció.										X
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

3. Seqüència dels estàndards d'aprenentatge per trimestres:

Estàndards d'aprenentatge <u>4t Primària</u>	1r Trim.	2n Trim.	3r Trim.
1.1. Localitza i descriu situacions de pecat descobertes en els relats de les religions antigues.	X	X	
1.2. Qualifica el tipus de pecat en situacions del seu entorn i les compara amb les que ha trobat en els relats de les religions antigues.	X	X	
2.1. Recorda i accepta situacions personals o socials que necessiten de perdó.	X	X	
3.1. Ubica en el relat les frases que expressen la falta de col·laboració n la tasca de Déu i el rebuig de l'amistat amb Ell, i les aplica a situacions actuals.	X		
3.2. Recorda i narra esdeveniments actuals en els que s'ha rebutjat l'amistat amb Déu.	X		
4.1. Descobreix i enumera les característiques del perdó de Déu en alguns relats bíblics.	X		
5.1. Anomena i classifica els grups de llibres en l'Antic i el Nou Testament.	X		
6.1. Confecciona materials per a ubicar cronològicament els principals llibres de la Bíblia.		X	
6.2. Reconeix i expressa artísticament escenes de la història de David en les quals Déu el perdona. Mostra respecte per les intervencions dels seus companys.		X	
7.1. Reconstrueix i memoritza escenes bíbliques on Déu fa la promesa del Messies.		X	
8.1. Analitza, comenta i crea relats on actualitza les paràboles del fill pròdig i del fariseu i el publicà.		X	
9.1. Visualitza, en obres d'art, escenes de perdó i les explica.		X	

10.1. Cerca, subratlla i comenta trets de la preferència de Jesús pels més necessitats i els malalts, en els textos evangèlics.		X	
11.1. Seqüència ordenadament escenes de la Història de la Passió i identifica les paraules de Jesús que expressen la seva relació amb el Pare.		X	
11.2. Distingeix i explica frases del relat de la pregària de l'Hort de les Oliveres que expressen l'obediència de Jesús al Pare.		X	
12.1. Coneix i explica les condicions per acollir el perdó de Déu.			X
12.2. Descriu els passos de la celebració del sagrament del Perdó.			X
13.1. Vincula símbols, significats i moments en la celebració eucarística.			X
14.1. Investiga i presenta amb diversos recursos obres i institucions de l'Església de caràcter penitencial.		X	X
<u>5è PRIMÀRIA</u>			
1.1. Localitza, amb diverses fonts, biografies que mostren el desig humà del bé. Comparteix amb els seus companys els trets més significatius.	X		
2.1. Justifica críticament les conseqüències que es deriven de fer el bé.	X		
2.2. Proposa situacions en la història que manifesten el benefici de fer el bé.	X		
3.1. Defineix el terme bíblic d'Aliança.	X		
3.2. Explica i sintetitza els trets característics de l'Aliança de Déu amb el seu poble.	X		
4.1. Classifica i és conscient del contingut del decàleg.	X		
4.2. Descriu amb les seves paraules experiències de la seva vida relacionades amb els manaments.		X	X
5.1. Anomena i classifica els grups de llibres en l'Antic i el Nou Testament.	X	X	
6.1. Confecciona materials per a ubicar cronològicament els principals llibres de la Bíblia.	X	X	
7.1. Interpreta i aprecia el canvi que ha originat la trobada amb Jesús en alguns dels personatges que apareixen en els evangelis.			X

8.1. Selecciona, justifica l'elecció i explica per escrit el significat d'alguns miracles.		X	
8.2. Dramatitza amb respecte alguns miracles narrats en els evangelis.		X	
9.1. Assenyala afirmacions dels testimonis recollides en els primers capítols dels Fets dels Apòstols on es reconeix que la resurrecció és acció de Déu.		X	
9.2. Reconstrueix utilitzant les TIC les trobades amb el Ressuscitat que descriuen els relats evangèlics.		X	
9.3. Cerca i explica signes i gestos de la comunitat cristiana on es manifesta la presència de Jesús avui.		X	
10.1. Identifica i descriu els trets i funcions dels diferents membres de la comunitat eclesial.			X
11.1. Explica i valora el significat de les paraules de Jesús en el Darrer Sopar.			X
11.2. Associa la celebració de l'Eucaristia amb les paraules i els gestos de Jesús en el Darrer Sopar.			X
<u>6è PRIMÀRIA</u>			
1.1. Identifica i jutja situacions en les que reconeix la impossibilitat de ser feliç.	X		
2.1. Cerca, compara i comenta diferents expressions del desig humà de salvació en la literatura i música actuals.	X		
3.1. Descobreix i explica per què els enterraments, pintures, ritus i costums són signes de la relació de l'home amb la Divinitat.	X		
4.1. Investiga i recull esdeveniments de la història on s'aprecia que el fet religiós ha estat el motor de canvis per a potenciar els drets humans, la convivència, el progrés i la pau.	X		
5.1. Identifica i valora expressions recollides en els llibres sapiencials que enriqueixen i milloren la persona.	X		
5.2. Investiga i contrasta la saviesa popular amb expressions de la saviesa d'Israel emetent un judici	X		

personal.			
5.3. Proposa, dialogant amb els seus companys, situacions i comportaments on s'expressa la riquesa humana que apareix en els textos sapiencials.	X		
6.1. Cerca en els discursos de l'evangeli de Joan frases que expressen la relació de Jesús amb el Pare i s'esforça per comprendre'n el significat.		X	
6.2. Identifica i sintetitza els trets que Jesús desvetlla del Pare en els discursos de l'evangeli de Joan.		X	
7.1. Extrapola les dificultats que va tenir Jesús en la seva vida per a obeir el Pare amb situacions que viuen els éssers humans.		X	
8.1. Localitza i explica la missió apostòlica en les expressions de Jesús recollides en els evangelis sinòptics.		X	
8.2. Construeix un mapa comparatiu de les accions de Jesús i les de l'Església.		X	
9.1. Coneix i explica amb exemples la raó per la qual la Confirmació, l'Orde i el Matrimoni estan al servei de l'Església.			X
9.2. Aprèn i diferencia els signes i moments celebratius de la Confirmació, l'Orde i el Matrimoni.			X
10.1. Assenyala i explica els principals signes pasquals.			X
10.2. Crea una composició on s'expressi l'alegria i la pau que experimentaren els deixebles en trobar-se amb el Ressuscitat.			X
11.1. Selecciona testimonis de cristians i justifica el canvi generat per la trobada amb el Ressuscitat.			X

Estàndards d'aprenentatge	1r Trim.	2n Trim.	3r Trim.
<u>1r PRIMÀRIA</u>			
1.1. Coneix, respecta i té cura de l'obra creada.	X	X	
1.2 Expressa amb paraules pròpies l'admiració pel que Déu fa.	X	X	
2.1. Identifica i enumera les atencions que rep en la seva vida com a do de Déu.	X	X	
3.1. Coneix i aprecia gràcies a models bíblics que l'home és capaç de parlar amb Déu.	X		X
3.2. Memoritza i reproduïx fórmules senzilles de petició i agraïment.	X		X
4.1 Coneix i valora que Déu parla a Abraham i Moisès per ser el seu amic.	X		X
4.2. Assenyala i representa les característiques de l'amistat de Déu amb l'home: atenció, protecció, acompanyament, col·laboració, etc.	X		X
5.1. Identifica Maria i Josep com a comunitat en què Déu es fa present entre els homes.	X	X	
5.2. Valora i respecta la família de Jesús a semblança de la seva.	X	X	X
6.1. Anomena i associa, llocs i esdeveniments importants de la vida de Jesús.		X	
7.1. Anomena representacions gràfiques dels moments essencials de la passió, mort i resurrecció de Jesús i n'estableix la seqüència.		X	
8.1. Associa les característiques de la família de l'Església amb les de la seva família.		X	X
9.1. Expressa el respecte al temple com a lloc sagrat.			X

10.1. Coneix i expressa el sentit del diumenge.			X
<u>2n PRIMÀRIA</u>			
1.1. Pren consciència i expressa els moments i les coses que el fan feliç a ell i a les persones del seu entorn.	X		X
2.1. Descobreix i anomena situacions en les que necessita les persones, i sobretot Déu, per viure.	X		X
3.1. Valora i agraeix que Déu l'ha creat per a ser feliç.	X		
4.1. Llegeix i comprèn el relat bíblic del Paradís.			X
4.2. Identifica i representa gràficament els dons que Déu fa a l'home en la creació.			X
4.3. Expressa, oralment i gestualment, de forma sencilla, la gratitud a Déu per la seva amistat			X
5.1. Coneix, memoritza i reconstrueix relats bíblics de l'acció de Déu en la història.		X	
5.2. Selecciona i representa diverses escenes bíbliques de l'acció de Déu en la història.		X	
6.1. Associa expressions i comportaments dels Patriarques en els relats bíblics amb recursos interactius.		X	
6.2. Dramatitza moments de la vida dels Patriarques on s'expressi la protecció, l'atenció i l'acompanyament de Déu.		X	
7.1. Escolta i descriu amb les seves paraules moments en els que Déu ajuda el poble d'Israel.		X	
8.1. Llegeix i expressa, verbalment o gràficament, el relat de l'Anunciació.		X	
8.2. Dramatitza la missió dels personatges que intervenen en l'Anunciació.		X	
9.1. Identifica els signes d'Advent com a temps d'espera.	X		
9.2. Reconeix i valora la necessitat de l'espera com a actitud quotidiana de la vida.	X		
10.1. Coneix el relat del naixement de Jesús i descobreix en l'actitud i paraules dels personatges el valor profund del Nadal.	X		

11.1. Coneix i explica amb les seves paraules el sentit del Baptisme.			X
11.2. Identifica els pares, padrins, preveres, batejats com a poble generat per Jesús.			X
12.1. Associa els elements materials de l'aigua, la llum i l'oli amb el seu significat sacramental.			X
13.1. Relaciona la unitat de l'Església amb la unitat dels òrgans del seu propi cos.			X
13.2. Assenyala en diferents expressions artístiques la representació de Déu com a pare de tots.			X
14.1. Construeix un calendari on ubica els diferents temps litúrgics.			X
<u>3r PRIMÀRIA</u>			X
1.1. Recorda i narra experiències recents en les que ha descobert que la família, els amics o l'entorn són un regal.	X		
1.2. Enumera, descriu i comparteix situacions, persones o coses per les quals està agraït.	X		
2.1. Distingeix i enumera accions personals que el fan feliç o infeliç.	X		
3.1. Llegeix, identifica i explica amb les seves paraules les conseqüències del rebuig d'Adam i Eva al do de Déu, descrites en el relat bíblic.	X		
4.1. Aprèn i ordena cronològicament els principals fets de la història de Moisès.		X	
4.2. Coneix i descriu la missió de Moisès en el relat bíblic.		X	
5.1. Expressa gràficament moments significatius de la tasca de Moisès per alliberar el poble.		X	
5.2. Coneix el contingut de l'Aliança, identifica les seves implicacions i pren consciència del sentit que poden tenir en la vida actual.		X	
6.1. Dissenya de manera ordenada vinyetes que recullin els signes de l'amistat de Déu durant la travessia del seu poble pel desert.		X	
6.2. S'interessa i agraeix els signes de la cura de Déu en la seva vida: la salut, la família, l'escola, els		X	

amics.			
7.1. Narra els canvis que el Baptisme introdueix en la vida de Jesús.		X	
8.1. Descobreix i subratlla, en els relats de miracles, els gestos i accions de Jesús que fan feliços els homes.		X	
8.2. Respecta i valora el comportament de Jesús amb els pecadors.		X	
9.1. Identifica i comenta algunes característiques diferencials en les respostes de les persones que crida Jesús en els relats evangèlics.		X	
10.1. Cerca testimonis de l'acció missionera i caritativa de l'Església com a continuïtat de la missió de Jesús.			X
10.2. Crea relats breus per a expressar com l'acció missionera, la caritat i els sagraments ajuden a assolir la felicitat de les persones.			X
11.1. Compon textos que expressen el diàleg de la persona amb Déu.			X
11.2. Recopila i posa en comú amb els seus companys pregàries que la comunitat cristiana utilitza quotidianament.			X
12.1. Observa i descobreix en la vida dels sants manifestacions de l'amistat amb Déu.			X
13.1. Explica significativament l'origen del Parenostre.			X
13.2. Reconstrueix i dramatitza el context en el que Jesús entrega la pregària del Parenostre als deixebles.			X

4. Competències bàsiques:

1. Competència en comunicació lingüística

L'ensenyament religiós catòlic aporta elements bàsics pel que fa a aconseguir la competència en comunicació lingüística ja que se serveix del llenguatge acadèmic, d'aquells llenguatges que conformen la cultura que es transmet en l'àrea de religió, així com dels llenguatges del propi ensenyament religiós.

El diàleg de la fe amb la cultura contribueix a la competència en comunicació lingüística, en la mesura en què exigeix exercitar-se en l'escolta de la paraula de Déu, l'exposició dels seus continguts i aplicació a la cultura i a les diferents formes de vida social, així com a l'argumentació adequada a aquesta edat i sempre present en l'ensenyament religiós.

D'altra banda, és propi de l'ensenyament religiós catòlic la utilització dels diversos maneres de comunicació que l'acció de Déu sobre l'home ha utilitzat. La seva revelació és rica en diferents llenguatges. Així, el llenguatge bíblic i la seva riquesa d'expressió i simbologia, el llenguatge doctrinal i la seva precisió conceptual, analítica i argumental, el llenguatge litúrgic i la seva proximitat al llenguatge dels símbols del poble cristià, el llenguatge, en fi, testimonial que fa possible la transmissió vital d'allò que es creu.

Tot plegat és imprescindible per a la comprensió del llenguatge en totes les llengües de la cultura occidental. L'ensenyament religiós fa possible una vertadera comunicació lingüística, en utilitzar els diferents llenguatges en la seva expressió verbal o escrita, explícits i implícits en fonts diverses. Finalment, l'anàlisi de fets socials que es presenten en la classe de religió, com a elements motivadors de la realitat evangèlica, possibiliten l'enriquiment del vocabulari.

2. Competència social i cívica

Amb relació a la competència social i cívica on s'integren elements essencials per a la humanització, personals, interpersonals i interculturals i recullen totes les formes de comportament que preparen les persones per participar d'una manera eficaç i constructiva en la vida social i professional. L'ensenyament religiós catòlic exposa, fonamenta i jerarquitzava els valors i virtuts que contribueixen a educar la dimensió moral i social de la personalitat de l'alumne, a fi de fer possible la maduració en la

coresponsabilitat, l'exercici de la solidaritat, de la cooperació, la llibertat, la justícia i de la caritat. Tot plegat, com expressió coherent del coneixement de Déu revelat en Jesucrist.

Es tracta de l'ésser personal en coherència amb les conviccions pròpies lliurement assumides; és a dir, a aprendre a ésser motivant i recreant allò vertaderament humà en la formació plena de l'alumne. En aquest sentit, el desenvolupament de l'ésser sencer de l'home, de les capacitats de la seva ment i del seu cor, de les potencialitats que li configuren i que desborden les expectatives purament materials i funcionals, fonamenten i donen sentit a l'acció social i cívica de l'alumne. L'ensenyament religiós incideix substancialment en el descobriment i desenvolupament de la vertadera humanització, capaç de fer-lo competent en l'acció social.

Amb això estem fonamentant un dels valors bàsics, la seva dignitat com a ésser humà, com a fill de Déu. L'alumne necessita, ja en aquestes edats, especialment motivacions per estimar, per construir la personalitat més humana, per il·lusionar-se en projectes de vida altruista i desinteressada. El testimoni d'homes i dones sants en tota la història constitueix un referent continu per a l'autoassimilació dels valors més genuïnament cristians. D'aquesta manera l'ensenyament religiós educa en la iniciativa personal i autònoma dels alumnes pel bé i la veritat.

En conseqüència, es contribueix directament a la dimensió moral de la persona afavorint que els alumnes reconeguin l'arrel del seu propi ésser i els seus mateixos comportaments. Això comporta millorar les relacions interpersonals basades en principis i valors que emanen de la persona de Crist i ajuda en conseqüència a afrontar les situacions de conflicte mitjançant el diàleg, el perdó i la misericòrdia, valors genuïnament cristians.

En el més profund de l'ésser cristià sorgeix el gran valor de la fraternitat universal. D'aquí ve que les mínimes exigències ètiques de convivència, participació, coneixement de la diversitat i de les situacions de discriminació i injustícia, estiguin fonamentades i siguin conseqüències de la fe cristiana. Els valors del respecte, cooperació, solidaritat, justícia, no violència, compromís i

participació tenen la seva fonamentació i referències cristianes en la filiació per l'amor de Déu, l'amor, la fraternitat, la justícia, la misericòrdia, el perdó, la donació de si mateix, l'entrega total a favor dels pobres.

3. Competència cultural i artística

La contribució a la competència cultural i artística es relaciona amb els seus aspectes de coneixement i valoració de tota l'expressió artística, plàstica, històrica, simbòlica, lingüística, de costums, ritus, festes, valors i maneres de vida impregnats de cristianisme des del seu origen i el seu desenvolupament actual, com a manifestació del fet religiós. L'alumne no només coneixerà, sinó que podrà comprendre i assumir els valors que comporta el coneixement del fet religiós en la seva expressió artística, cultural i estètica, teològica i vivencial.

La cultura i la història europea occidental, i la pròpia història i cultura espanyola, no poden ser compreses i assumides si es prescindeix del fet religiós present sempre en la història cultural dels pobles. És conegut per tots que la maduració de la personalitat humana es realitza dins de la tradició cultural on creix i es nodreix.

Aquesta maduració es realitza en un món cada vegada més complex i de major contrast cultural i de presència, respecte i diàleg de cultures.

La religió i moral catòlica presenta l'esdeveniment cristià en diàleg amb la cultura, incorporant orgànicament el saber de la fe en el conjunt dels altres sabers.

Amb això l'alumne adquireix una valoració crítica de la cultura a la llum de l'evangeli, motivant al mateix temps l'estima de la pròpia cultura i l'estima adequada d'altres tradicions culturals i religioses. En el currículum de religió catòlica són presents també els elements essencials que defineixen les altres grans religions.

L'ensenyament religiós catòlic no només aporta a la competència cultural i artística uns coneixements de l'art i cultura amb referència religiosa, sinó també el sentit i profunditat de la seva presència que remet a una manera concreta de veure la vida,

d'expressar-la i de viure des de l'aportació cristiana a la cultura. Amb això contribueix també a la conservació i valoració del patrimoni cultural.

4. Competència d'aprendre a aprendre

La Religió catòlica contribueix igualment al desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre, fomentant les capacitats a través de l'educació, l'impuls del treball en equip, la síntesi de la informació i opinió.

Així mateix, l'ensenyament religiós ajuda als alumnes a ser protagonistes del seu propi aprenentatge com a resposta a la voluntat de Déu que l'ésser humà col·labori activament i lliurement amb el pla per Ell establert. Per això, aprendre a aprendre comporta no només una proposta consensuada de sentiments, valors i actituds, sinó un marc de referència acceptat voluntàriament segons les seves conviccions, que ha de ser gresol en la recerca de la veritat i del bé.

5. Competència d'autonomia i iniciativa personal

Pel que fa a l'autonomia i iniciativa personal l'ensenyament religiós catòlic s'imparteix al camp específic de l'escola, l'objectiu irrenunciable de la qual és formar la persona des de dins, alliberar-la de tot el que li impedeix viure lliurement comporta la seva efectiva referència a una determinada visió de l'home i al seu sentit últim, per afirmar-lo, negar-lo o prescindir d'ell.

És finalitat fonamental del quefer de l'escola que els alumnes descobreixin la seva identitat personal, però això no serà possible sense una obertura al significat últim i global de la seva existència humana. L'autonomia i iniciativa personal no podrà realitzar-se en l'alumne si no comença ja a ensinistrar-se en el coneixement de si mateix, en el seu ésser més profund, en les seves potencialitats, en la seva dignitat i en el seu sentit. La formació religiosa catòlica aporta d'aquesta manera una cosmovisió que fa possible l'obertura cap al fonament i el sentit últim de la vida i, per tant, al sentit de la ciència, de la cultura i de la identitat mateixa de la persona humana.

L'ensenyament religiós catòlic no es redueix a un ensenyament de valors; es dirigeix a la persona concreta en les seves arrels, en les seves possibilitats humanes d'acció i de servei i, sobretot, es dirigeix a l'ésser humà en la seva finalitat transcendent. Tot

plegat comporta l'ofertament de l'Evangeli de salvació de Jesucrist, perquè, una vegada conegut, sorgeixi la humanitat nova feta d'homes nous conforme al disseny de Déu. Per això l'ensenyament ha de proposar a Jesucrist com el camí que ens condueix a la veritat i a la vida i ha de fer-se des de la convicció profunda que procedeix de l'Església que confessa, celebra i viu la fe en Jesucrist, i, en conseqüència, mitjançant la forma pròpia i més coherent de transmetre aquesta fe de l'Església: el testimoni.

En la contribució al desenvolupament personal de l'alumne, la religió és generadora de valors i d'integració social. La religió col·labora en aquesta competència entregant a l'alumne les virtualitats necessàries per crear les disposicions i actituds que afavoreixen la inserció social. L'autonomia de l'individu cristià ve precisament afavorida per l'obertura a una visió totalitzant del món i de la realitat, una cosmovisió que fa possible la formació integral de l'alumne davant visions parcials i determinants de la llibertat pròpia.

Des dels procediments de l'àrea s'afavoreix aquesta competència bàsica desenvolupant iniciatives i atén especialment al fet que els alumnes construeixin un judici moral basat en els principis, valors i actituds que genera el mateix evangeli.

6. Competència en el coneixement i interacció amb el món físic

La religió catòlica contribueix al desenvolupament de la competència en el coneixement i interacció en el món físic a través de la doctrina social de l'Església, il·luminant les respostes i les solucions als problemes que sorgeixen en la interacció de l'ésser humà amb el medi físic i amb si mateix. També contribueix a la valoració ètica de l'ús de la ciència i de la tecnologia.

Al seu torn dóna suport i sentit a les habilitats relacionades amb l'ecologia que s'adquireixen des d'aquesta competència. El cristià entén la naturalesa com a creació de Déu, per la qual cosa la valora, la cuida i fomenta.

Totes les aportacions a les diferents competències poden ser agrupades i definides pel que fa a l'aportació religiosa com un desenvolupament de la capacitat transcendent de la persona, és a dir la seva aportació espiritual i religiosa. Això la capacita per donar sentit a la seva vida. A aquest objecte, conformen la capacitat transcendent.

L'obertura de la raó a la recerca de la veritat en la superació de tot itinerari racional reductiu, la capacitat de deixar-nos limitar

i interpel·lar per la crida a la llibertat i a la felicitat vertadera, la tenacitat en el diàleg de la fe i la raó, de la fe i la cultura, l'atenció a la capacitat innata per dinamitzar la intel·ligència i impulsar la raó humana a la recerca “d'alguna cosa més”, de la identitat pròpia de l'ésser humà, la capacitat d'ésser i estar al costat dels altres des de la fraternitat, l'amor i la misericòrdia, l'ànima d'infinit, l'anhel de Déu i la planificació de l'ésser en la vida eterna... són, entre altres, objectius i elements fonamentals en el desenvolupament de les competències abans descrites.

5. Metodologia:

La metodologia emprada al centre segueix la línia explicitada en la concreció metodològica que avarca tots els cursos d'infantil i primària.

La metodologia que es durà a terme a les sessions de religió es basa fonamentalment amb els punts següents:

- ❖ Desenvolupar una metodologia activa, participativa i creativa.
- ❖ Combinar activitats individual amb activitats grupals, afavorint així el treball cooperatiu en algunes sessions.
- ❖ Promoure el protagonisme de l'alumnat mitjançant l'observació, la formulació de preguntes, exposicions orals, realització d'autoavaluacions...
- ❖ Aprenentatge real dels continguts amb l'aplicació pràctica d'aquests en al vida diària.
- ❖ Començar el procés d'ensenyament-aprenentatge a partir dels coneixements previs dels alumnes.

A classe es realitzaran tot tipus d'activitats per afavorir l'assimilació dels continguts dels nostres alumnes. Entre algunes d'elles destaquen:

- ❖ Fitxes de repàs del continguts treballats.
- ❖ Exposicions orals.

- ❖ Realització de maquetes.
- ❖ Murals, lapbooks.
- ❖ Jocs sobre diferents ítems religiosos creats per la mestra.
- ❖ Visualització i anàlisi de vídeos.
- ❖ Lectures bíbliques i de paràboles i comentari del seu missatge.
- ❖ Treballs plàstics.

Durant el temps d'Advent, Nadal, Quaresma i Pasqua, els alumnes realitzaran les activitats (manualitats: corona d' Advent, Betlem...) a nivell individual (degut a la situació actual, Covid-19) per treballar i comprendre la festivitat i conèixer amb profunditat els continguts, personatges principals... Així com també es participarà de la decoració nadalenca de l'escola. Per altra banda, al llarg del curs es participarà i col·laborarà, amb altres assignatures i a nivell d'escola, a altres festes especials com pugui ser el dia de la Pau.

6. Distribució espai-temps:

La distribució i organització de l'espai i el temps es desenvolupa en els horaris de la programació d'aula, concretada per setmanes.

A l'etapa d'educació primària els alumnes tindran religió catòlica una hora setmanal, mentre que a l'educació infantil es durà a terme una sessió de 45 minuts setmanals (alternant els grups per setmana). Degut a l'escàs temps per a treballar tots els continguts del currículum s'intentaran treballar els més fonamentals amb profunditat i els que ho permetin d'una manera més superficial (així i tot, cal destacar que arribarem fins on puguem ja la programació és flexible i s'ha de tenir en compte els festius i les sortides que impedeixen realitzar les sessions).

Cada unitat, està organitzada de la següent manera:

- A la primera sessió es fa una petita avaluació inicial, normalment a partir d'imatges o preguntes claus per tal d'orientar el tema.
- L'exposició dels diferents continguts a través de diferents mètodes.
- El desenvolupament del tema i activitats.
- Conclusions d'allò que s'ha après.
- Treball final.

7. Avaluació:

L'avaluació constitueix un element essencial en la gestió dels aprenentatges de l'alumne: permet prendre les decisions oportunes per ajustar l'adequació dels alumnes als objectius prefixats, des d'una concepció formativa, que valora l'error com a font d'aprenentatge per a l'alumne i com a font d'informació per al professorat. Cal compartir amb l'alumnat el procés d'avaluació, hem de fomentar la responsabilitat de l'alumnat fent-lo protagonista del seu propi procés d'aprenentatge, fer que sigui conscient del que aprèn o de les dificultats que té per tal de poder superar-les i avançar en l'aprenentatge. Tant els criteris d'avaluació com els procediments i criteris de qualificació de l'aprenentatge de l'alumnat s'han de donar a conèixer als alumnes i a les seves famílies.

L'avaluació que es realitzarà es basa en l'avaluació contínua. Aquesta serà l'instrument que permet comprovar si l'alumne/a desenvolupa de forma satisfactòria les capacitats que han estat considerades bàsiques. En l'avaluació de tot el procés d'aprenentatge es valorarà l'interès i esforç diari, les tasques de classe, proves orals o escrites... Aquestes es poden fer a nivell individual, per parelles, en grup, o en grup-classe.

L'avaluació es durà a terme amb els següents procediments d'avaluació:

- o Avaluació inicial al principi del tema a través d'assemblees, pluja d'idees, a partir de diferents imatges...

- o Observació i valoració de l'atenció a classe, la participació i compromís en els treballs per parelles o en grup, l'interès dels alumnes per l'assignatura...
- o Observació i enregistrament per part de la professora de la conducta dels alumnes a classe.
- o Revisió setmanal de les fitxes realitzades a classe. Es valorarà que estigui les activitats proposades, que hagin assolit els objectius treballats, que estigui net i ben presentat...
- o Proves específiques a nivell oral, escrit o treballs presentats.
- o Avaluació a través de rúbriques.

La qualificació de cada avaluació, i la de final de curs, es farà valorant les tasques realitzades, l'actitud i el comportament. Per poder aprovar les avaluacions cal haver realitzats totes les tasques, haver superat les proves escrites orals i tenir una actitud i un comportament adequat.. La nota final de juny, com es avaluació continua, es farà tenint en compte que l'alumne ha assolit els objectius principals del curs.

Avaluació final: valoració de la resposta obtinguda per part de l'infant a les propostes de situacions o problemes del dia a dia.

El procés d'ensenyament-aprenentatge s'avaluarà durant el curs, després de les sessions d'avaluació, i a través de la memòria a final de curs.

7.1. Criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable.

CURS: Quart, cinquè i sisè de primària	ÀREA: RELIGIÓ CATÒLICA
BLOC 1. EL SENTIT RELIGIÓS DE L'HOME	CONCRECIÓ PER CURS

Críteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables	4t EP	5è EP	6è EP
1. Descobrir en els relats de les religions antigues l'experiència del pecat humà.	1.1. Localitza i descriu situacions de pecat descobertes en els relats de les religions antigues. 1.2. Qualifica el tipus de pecat en situacions del seu entorn i les compara amb les que ha trobat en els relats de les religions antigues.	X		
2. Identificar la necessitat del perdó per a ser feliç.	2.1. Recorda i accepta situacions personals o socials que necessiten de perdó. 3.1. Localitza, amb diverses fonts, biografies que mostren el desig humà del bé. Comparteix amb els seus companys els trets més significatius. rep el bé.	X		
3. Reconèixer i estimar que Déu ha creat la persona humana amb desig de bé.	4.1. Justifica críticament les conseqüències que es deriven de fer el bé. 4.2. Proposa situacions en la història que manifesten el benefici de fer el bé.		X	
4. Esforçar-se per identificar que l'adhesió al bé genera felicitat.	5.1. Identifica i jutja situacions en les que reconeix la impossibilitat de ser feliç.		X	
5. Avaluar circumstàncies que manifesten la impossibilitat de la naturalesa humana per assolir la plenitud.	6.1. Cerca, compara i comenta diferents expressions del desig humà de salvació en la literatura i música actuals.			X
6. Reconèixer i acceptar la necessitat d'un Salvador per a ser feliç.	7.1. Descobreix i explica per què els enterraments, pintures, ritus i costums són signes de la relació de l'home amb la Divinitat.			X

<p>7. Interpretar signes, en diferents cultures, que evidencien que la plenitud humana s'aconsegueix en la relació amb Déu.</p> <p>8. Reconèixer que la relació amb Déu fa la persona més humana.</p>	<p>8.1. Investiga i recull esdeveniments de la història on s'aprecia que el fet religiós ha estat el motor de canvis per a potenciar els drets humans, la convivència, el progrés i la pau.</p>			<p>X</p> <p>X</p>
<u>BLOC 2. LA REVELACIÓ: DÉU INTERVÉ EN LA HISTÒRIA</u>		CONCRECIÓ PER CURS		
 criteris d'avaluació	 Estàndards d'aprenentatge avaluables	4t EP	5è EP	6è EP
<p>1. Identificar l'origen del pecat en alguns relats bíblics.</p> <p>2. Conèixer les característiques del perdó de Déu.</p> <p>3. Memoritzar moments de la història de David en els que abusa de la missió encomanada per Déu.</p>	<p>1.1. Ubica en el relat les frases que expressen la falta de col·laboració en la tasca de Déu i el rebuig de l'amistat amb Ell, i les aplica a situacions actuals.</p> <p>1.2. Recorda i narra esdeveniments actuals en els que s'ha rebutjat l'amistat amb Déu.</p> <p>2.1. Descobreix i enumera les característiques del perdó de Déu en alguns relats bíblics.</p> <p>3.1. Identifica i descriu comportaments de la vida del rei David que s'oposen a la voluntat de Déu.</p> <p>4.1. Compara l'actitud de David amb situacions personals en les que ha sentit la necessitat de ser</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>		

4. Descobrir i valorar la raó per la qual David sent la necessitat de redempció.	perdonat. 4.2. Reconeix i expressa artísticament escenes de la història de David en les quals Déu el perdona. Mostra respecte per les intervencions dels seus companys.	X		
5. Aprendre i recordar històries bíbliques en les quals Déu promet el Messies.	5.1. Reconstrueix i memoritza escenes bíbliques on Déu fa la promesa del Messies. 6.1. Defineix el terme bíblic d'Aliança. 6.2. Explica i sintetitza els trets característics de l'Aliança de Déu amb el seu poble.	X	X	
6. Interpretar el significat de l'Aliança de Déu amb el poble.	7.1. Classifica i és conscient del contingut del decàleg. 7.2. Descriu amb les seves paraules experiències de la seva vida relacionades amb els manaments.			
7. Comprendre i respectar les característiques del poble que Déu vol contingudes en el decàleg.	8.1. Anomena i classifica els grups de llibres en l'Antic i el Nou Testament. 9.1. Confecciona materials per a ubicar cronològicament els principals llibres de la Bíblia.		X	
8. Distingir i memoritzar els diferents tipus de llibres de l'Antic i el Nou Testament.	10.1. Identifica i valora expressions recollides en els llibres sapiencials que enriqueixen i milloren la persona. 10.2. Investiga i contrasta la saviesa popular amb		X	X

<p>9. Explicar els diferents autors i moments de la història en què es va compondre la Bíblia.</p> <p>10. Descobrir i apreciar la riquesa dels textos sapiencials en la història.</p>	<p>expressions de la saviesa d'Israel emetent un judici personal.</p> <p>10.3. Proposa, dialogant amb els seus companys, situacions i comportaments on s'expressa la riquesa humana que apareix en els textos sapiencials.</p>			X
<u>BLOC 3. JESUCRIST, COMPLIMENT DE LA HISTÒRIA DE LA SALVACIÓ</u>		CONCRECIÓ PER CURS		
Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables	4t EP	5è EP	6è EP
<p>1. Comprendre el significat d'algunes paràboles del perdó.</p> <p>2. Memoritzar algunes de les accions on Jesús concedeix el perdó.</p> <p>3. Reconèixer la iniciativa de Jesús pels més necessitats i els malalts.</p>	<p>1.1. Analitza, comenta i crea relats on actualitza les paràboles del fill pròdig i del fariseu i el publicà.</p> <p>2.1. Visualitza, en obres d'art, escenes de perdó i les explica.</p> <p>3.1. Cerca, subratlla i comenta trets de la preferència de Jesús pels més necessitats i els malalts, en els textos evangèlics.</p> <p>4.1. Seqüència ordenadament escenes de la Història de la Passió i identifica les paraules de Jesús que expressen la seva relació amb el Pare.</p> <p>4.2. Distingeix i explica frases del relat de la</p>	X		

<p>4. Comprendre i apreciar que, en la seva passió i mort, Jesús està complint la voluntat del Pare.</p>	<p>pregària de l'Hort de les Oliveres que expressen l'obediència de Jesús al Pare.</p>		<p>X</p>	
<p>5. Reconèixer en relats evangèlics el canvi que genera la trobada amb Jesús.</p>	<p>5.1. Interpreta i aprecia el canvi que ha originat la trobada amb Jesús en alguns dels personatges que apareixen en els evangelis.</p>		<p>X</p>	
<p>6. Conèixer i interpretar el significat dels miracles de Jesús com a acció de Déu.</p>	<p>6.1. Selecciona, justifica l'elecció i explica per escrit el significat d'alguns miracles. 6.2. Dramatitza amb respecte alguns miracles narrats en els evangelis.</p>		<p>X</p>	
<p>7. Comprendre que Déu rescata Jesús de la mort.</p>	<p>7.1. Assenyala afirmacions dels testimonis recollides en els primers capítols dels Fets dels Apòstols on es reconeix que la resurrecció és acció de Déu. 7.2. Reconstrueix utilitzant les TIC les trobades amb el Ressuscitat que descriuen els relats evangèlics. 7.3. Cerca i explica signes i gestos de la comunitat cristiana on es manifesta la presència de Jesús avui.</p>		<p>X</p>	
	<p>8.1. Cerca en els discursos de l'evangeli de Joan frases que expressen la relació de Jesús amb el Pare i s'esforça per comprendre'n el significat. 8.2. Identifica i sintetitza els trets que Jesús</p>			<p>X</p>

<p>8. Reconèixer que mitjançant Jesús trobem Déu.</p> <p>9. Esforçar-se per comprendre que Jesús ha de vèncer obstacles externs per a realitzar la voluntat de Déu.</p> <p>10. Comprendre que la missió de Jesús continua en l'Església.</p>	<p>desvetlla del Pare en els discursos de l'evangeli de Joan.</p> <p>9.1. Extrapola les dificultats que va tenir Jesús en la seva vida per a obeir el Pare amb situacions que viuen els éssers humans.</p> <p>10.1. Localitza i explica la missió apostòlica en les expressions de Jesús recollides en els evangelis sinòptics.</p> <p>10.2. Construeix un mapa comparatiu de les accions de Jesús i les de l'Església.</p>			<p>X</p> <p>X</p>
BLOC 4. PERMANÈNCIA DE JESUCRIST EN LA HISTÒRIA: L'ESGLÉSIA		CONCRECIÓ PER CURS		
Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable	4t EP	5è EP	6è EP
<p>1. Explicar que amb el sagrament de la Reconciliació Déu concedeix el perdó.</p> <p>2. Diferenciar signes i moments de la celebració eucarística.</p> <p>3. Conèixer trets de la Quaresma com a temps</p>	<p>1.1. Coneix i explica les condicions per acollir el perdó de Déu.</p> <p>1.2. Descriu els passos de la celebració del sagrament del Perdó.</p> <p>2.1. Vincula símbols, significats i moments en la celebració eucarística.</p> <p>3.1. Investiga i presenta amb diversos recursos obres i institucions de l'Església de caràcter penitencial.</p>	<p>X</p> <p>X</p> <p>X</p>		

penitencial.				
4. Conèixer i respectar la composició de l'Església.	4.1. Identifica i descriu els trets i funcions dels diferents membres de la comunitat eclesial.		X	
5. Identificar el vincle que existeix entre el Darrer Sopar i la passió, mort i resurrecció de Crist	5.1. Explica i valora el significat de les paraules de Jesús en el Darrer Sopar. 5.2. Associa la celebració de l'Eucaristia amb les paraules i els gestos de Jesús en el Darrer Sopar.		X	
6. Diferenciar l'aportació dels sacraments de servei a la missió de l'Església.	6.1. Coneix i explica amb exemples la raó per la qual la Confirmació, l'Orde i el Matrimoni estan al servei de l'Església. 6.2. Aprèn i diferencia els signes i moments celebratius de la Confirmació, l'Orde i el Matrimoni.			X
7. Identificar els trets del temps litúrgic de la Pasqua.	7.1. Assenyala i explica els principals signes pasquals. 7.2. Crea una composició on s'expressi l'alegria i la pau que experimentaren els deixebles en trobar-se amb el Ressuscitat.			X
8. Reconèixer i valorar el canvi de vida generat per la trobada amb el Ressuscitat.	8.1. Selecciona testimonis de cristians i justifica el canvi generat per la trobada amb el Ressuscitat.			X

8. Elements transversals tractats:

El treball dels elements i continguts transversals s'especifica en un document comú de centre, inclòs dins la PGA.

Dins l'assignatura de religió es treballaran també diferents àmbits de l'educació que corresponen als temes transversals que es plantegen a nivell de centre i com les altres àrees també hi participarem. A més, per treballar aquests temes cap la possibilitat de treballar conjuntament amb alguna altra àrea: educació emocional, educació per la convivència, educació per la pau, educació ambiental, educació per la salut...

9. Materials i recursos didàctics que s'utilitzaran:

La selecció i l'ús de materials i recursos didàctics ha constituït un aspecte essencial en aquesta programació ja que està totalment relacionat amb la metodologia emprada. La implicació del docent és primordial en l'elaboració i el disseny dels diferents tipus de materials per adaptar-los als diferents nivells, estils i ritmes d'aprenentatge de l'alumnat, per tal de garantir una millor atenció la diversitat de l'aula. S'ha potenciat l'ús d'una varietat de materials i recursos, considerant especialment les TIC, que permetran accedir a recursos virtuals i afavoriran la innovació, adaptació i millora de la metodologia d'aprenentatge.

No s'utilitza llibre a l'assignatura de religió i per part de la mestra no hi ha un únic llibre de text de referència. Es treballarà amb llibres de diferents edicions però fonamentalment de l'editorial +Claret. A més, una gran part del material serà elaborat per la mestra i s'empraran recursos de diferents fonts.

Els principals recursos necessaris per aquest primer trimestre són: ordinador, projector i pissarra digital (en algunes sessions);

Nou Testament, La Bíblia; presentacions power point, activitats complementàries (jocs educatius, lectures complementàries, vídeos breus sobre temes específics...).

Els materials necessaris són: material fungible: rotuladors, pintures, temperes/aquarel·les, tisores, cola, plastilina, fulls de colors, cartolines, gomets, material reciclat...

10. Activitats complementàries i extraescolars que es pretenen fer des de l'equip docent:

Durant aquest curs escolar 21/22, de moment no és contempla la realització de cap sortida didàctica degut la situació que estam vivint.

11. Atenció a la diversitat (adaptacions necessàries per atendre l'alumnat amb NESE):

Amb l'assessorament i ajuda de l'equip de suport, elaboram les programacions diversificades individualitzades per a cada un dels o les alumnes NESE que ho requereixin. El seguiment d'aquestes programacions diversificades i de les adaptacions curriculars que se'n deriven es realitza en les actes d'avaluació trimestrals del grup.

S'ha tingut en compte el tractament de la diversitat de l'alumnat pel que fa als diferents ritmes d'aprenentatge que desenvolupa cada alumne a l'aula.

S'ha partit de la concepció global de què cada docent ha d'orientar la seva intervenció en funció de la diversitat de formes d'aprenentatge que hi pugui haver entre els alumnes.

S'inclou un conjunt d'activitats que tenen per objectiu oferir, precisament, els recursos bàsics perquè la mestra pugui desenvolupar diferents estratègies d'ensenyament i facilitar així que tots els alumnes puguin aconseguir el màxim desenvolupament de les competències bàsiques i els objectius de l'etapa.

12. Seguiment de la Programació Docent. Indicadors d'assoliment:

És imprescindible fer una avaluació del que s'ha dissenyat en un primer moment i del que s'ha aplicat posteriorment a l'aula per considerar l'impacte que allò programat i planificat ha tengut en la millora del rendiment escolar de l'alumnat. Es tracta d'una pràctica reflexiva per part dels qui conformem l'equip docent valorant assoliments, anotant dificultats i recollint propostes de millora per a implementacions futures a l'aula.

L'autoavaluació docent, i fins i tot coavaluació, perseguirà analitzar la intervenció docent a l'aula, els recursos utilitzats, els temps, els espais, les maneres d'organitzar el grup, els instruments d'avaluació utilitzats, les mesures inclusives aplicades, les diferents claus que s'han fet servir... També s'inclou en aquesta reflexió la coordinació dels equips docents, el clima en el treball col·laboratiu, l'organització i altres qüestions relacionades amb el funcionament del grup i del centre.

Aquesta avaluació es basarà en nombrosos instruments que facilitin la reflexió no només quantitativa, sinó també qualitativa, basada en l'observació. Les anotacions efectuades s'analitzaran de manera reflexiva i proactiva de cara a la millora dels procediments aplicats perquè es garanteixin aprenentatges d'èxit en l'alumnat. Un diari o un anecdotari són exemples d'instruments senzills d'utilitzar i dels quals es poden obtenir valoracions molt interessants. També són útils les escales d'observació i les «l·listes de confrontació» que permeten analitzar el disseny, l'aplicació i l'impacte del que s'ha programat. És interessant tenir clars els criteris sobre els quals ens basarem per fer aquestes autoavaluacions. Entre d'altres, els que a continuació es proposen seran referents per analitzar fortaleses i dificultats perquè, sobre aquestes valoracions, s'elaborin propostes de millora:

12.1. Avaluació de la programació:

- Avaluació inicial i mesures adoptades després dels resultats d'aquesta.
- Adequació a les característiques de l'alumnat.
- Seqüenciació i temporització dels continguts de les unitats didàctiques.
- Realització d'activitats i reptes.
- Estratègies metodològiques seleccionades.
- Agrupaments de l'alumnat.
- Materials i recursos didàctics usats.
- Adequació dels criteris d'avaluació i dels estàndards d'aprenentatge.
- Instruments d'avaluació.
- Criteris de qualificació.
- Mesures i respostes d'atenció a la diversitat de l'alumnat.
- Activitats complementàries i extraescolars planificades i efectuades.
- Grau de satisfacció de l'alumnat amb els aprenentatges adquirits.
- Grau de satisfacció del professorat amb el procés d'ensenyament efectuat.

12.2. Avaluació de la pràctica docent:

a) Planificació.

- Planifica l'àrea tenint en compte els estàndards d'aprenentatge previstos.
- Planifica l'àrea adaptant-se al temps disponible per al desenvolupament d'aquesta.
- Selecciona i seqüencia els continguts tenint en compte les particularitats de l'alumnat.
- Adequa la tipologia d'activitats i les estratègies metodològiques segons els estàndards d'aprenentatge.

- Planifica les sessions de classe de manera flexible, preparant activitats i recursos ajustats a la programació d'aula i a les necessitats i als interessos de l'alumnat.

Contextualitza els criteris, procediments i instruments d'avaluació i d'autoavaluació per al seguiment del progrés de l'aprenentatge de l'alumnat i els adapta a les seves característiques.

b) Desenvolupament:

- Sintetitza les idees fonamentals apreses abans de passar a una nova unitat o tema amb mapes conceptuals, esquemes...

- Quan introdueix conceptes nous, els relaciona, si és possible, amb els ja coneguts; intercala preguntes explicatives; en posa exemples...

- Mostra predisposició per aclarir dubtes i oferir assessorament a l'alumnat.

- Optimitza el temps disponible per al desenvolupament de cada unitat didàctica.

- Utilitza ajuda audiovisual o d'un altre tipus per donar suport als continguts a l'aula i facilitar l'aprenentatge.

- Planteja activitats grupals i individuals.

- Promou el treball cooperatiu i manté una comunicació fluida amb l'alumnat.

- Desenvolupa els continguts d'una manera ordenada i comprensible per a l'alumnat.

- Planteja activitats que permetin l'adquisició dels estàndards d'aprenentatge i les destreses pròpies de l'àrea i del nivell.

- Dona resposta a l'alumnat que presenta diferències a l'aula.

12.3. Seguiment i avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge:

- Fa l'avaluació inicial al principi de curs per ajustar la programació al nivell de l'alumnat.

- Detecta els coneixements previs de temàtica.

- Revisa i valora, amb freqüència, els treballs proposats a l'aula i fora d'aquesta i dona pautes per a la millora dels aprenentatges.
- Proporciona la informació necessària sobre la resolució de les diferents tasques i activitats i sobre com poden millorar- la.
- Utilitza suficients situacions d'aprenentatge que garanteixin la participació de tot l'alumnat.
- Afavoreix els processos d'autoavaluació i de coavaluació.
- Utilitza diferents tècniques i instruments d'avaluació segons les situacions d'aprenentatge plantejades.
- Fa servir diferents mitjans per informar de les avaluacions de manera continuada l'alumnat i la família.